

Ο ρόλος της νονάς-νονού στη ζωή του παιδιού

«Μπορεί το πρώτο θέμα που απασχολεί αν δεν προβληματίζει κιόλας τα ζευγάρια όσον αφορά το θέμα της βάφτισης να είναι βεβαίως η επιλογή του ονόματος -που όσο εύκολο και αν ακούγεται, τόσο δύσκολο καταλήγει συχνά να είναι στην πράξη. Το επόμενο βήμα, ωστόσο, η επιλογή του νονού ή της νονάς, αποτελεί μια απόφαση που θα πρέπει να λαμβάνεται με σοβαρότητα. Αφορά σε μια σχέση ζωής, αφού δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πρόκειται για τον πνευματικό γονέα του παιδιού μ' όλες τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται ένας τέτοιος ρόλος.

Σε μια εποχή που οι παραδόσεις ξεθωριάζουν, το έθιμο του νονού διατηρείται, όχι όμως αναλλοίωτο. Τα παλαιότερα χρόνια οι γονείς του μωρού απουσίαζαν από την εκκλησία όπου γινόταν η βάπτιση. Ήταν η γιαγιά του μωρού, συνήθως η μητέρα του γαμπρού, που το πρωί της Κυριακής το πήγαινε στην Εκκλησία για να βαπτιστεί. Το έθιμο υπαγόρευε ότι ο νονός/ά, που ήταν πάντα ο ίδιος στην οικογένεια και αυτό συνεχιζόταν από γενιά σε γενιά, έπαιρνε το λαδόπινο, την αλλαξιά, μία φορεσιά και τις λαμπάδες. Στην επιλογή του/της αφηνόταν το όνομα του μωρού και μάλιστα δεν το γνώριζαν ούτε και οι ίδιοι οι γονείς του. Όταν λοιπόν το ανακοίνωνε στην εκκλησία, έτρεχαν τα παιδιά να το γνωστοποιήσουν και στους γονείς, οι οποίοι με τη σειρά τους έδιναν χρήματα σε όποιο παιδί τους το έλεγε πρώτο. Το πρώτο Πάσχα μετά τη βάπτιση του παιδιού οι γονείς του επισκέπτονταν το νονό και τη νονά.

Ο νονός/ά μπορεί να αποδειχτεί καθοριστικό πρόσωπο στη ζωή του παιδιού, αρκεί να αναλάβει με υπευθυνότητα το ρόλο του, δημιουργώντας ένα κλίμα εμπιστοσύνης, αγάπης και διαθεσιμότητας. Το παιδί μπορεί να αισθανθεί μεγαλύτερη ασφάλεια να εκφράσει τυχόν σκέψεις και ανησυχίες του στο νονό. Και αυτό γιατί ενώ πρόκειται για έναν ενήλικα –όποτε διαθέτει γνώση και εμπειρία καταστάσεων- δεν είναι ένα πρόσωπο εξουσίας, όπως ο γονιός. Είναι ένα άτομο που πρέπει να το χαρακτηρίζει ανιδιοτελή αγάπη για το παιδί και που παράλληλα καλείται να κρίνει και να λειτουργεί πιο αντικειμενικά και ίσως πιο αποστασιοποιημένα από τους γονείς. Μπορεί, επομένως, να γίνει ένας καλός φίλος, ένας άνθρωπος τον οποίο το παιδί θα συμβουλευεται, θα συζητά μαζί του τα προβλήματα που του παρουσιάζονται, θα τον σέβεται και θα τον αγαπά. Ο νονός/ά μπορεί να γίνει ένα πρότυπο για το παιδί, παίζοντας έτσι έναν καταλυτικό ρόλο στη ζωή του. Τα παιδιά μιμούνται τις συμπεριφορές καταρχήν των γονιών τους και κατόπιν των ατόμων στο ευρύτερο οικογενειακό τους περιβάλλον. Ως εκ τούτου ο νονός/ά μπορεί να επηρεάσει τη συμπεριφορά του παιδιού και να συμβάλει στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Όλα αυτά βεβαία δεδομένου ότι ο νονός/α θα βρίσκεται κοντά στο βαφτιστήριο του. Θα είναι διαθέσιμος όταν θα τον αναζητήσει στο τηλέφωνο ή θα επιδιώξει να συναντηθεί μαζί του, ένα άτομο στο οποίο μπορεί να βασιστεί σαν να ήταν γονιός του.

Είναι, όμως, έτσι; Δυστυχώς στις ημέρες μας ο ρόλος του νονού δεν φαίνεται αλώβητος από το πνεύμα του καταναλωτισμού που επικρατεί. Συχνά ο νονός είτε λόγω των έντονων ρυθμών της καθημερινότητας είτε από αμέλεια εκπληρώνει μόνο τα υλικά καθήκοντά του, αγοράζοντας τα καθιερωμένα δώρα σε γιορτές και γενέθλια. Δεν ανταποκρίνεται όμως στις σημαντικότερες απαιτήσεις του ρόλου του ως πνευματικού γονέα, τις συναισθηματικές. Μερικές φορές πάλι ο νονός/ά είναι απλώς

κάποιος που συμμετείχε στο μυστήριο, που η επιλογή του βασίστηκε σε επαγγελματικές σχέσεις γονέων και που κατόπιν το παιδί γνωρίζει μόνο εξ ονόματος. Στις περιπτώσεις αυτές είναι συνήθως οι γονείς ή οι νονοί των αδερφών τους που καλούνται να αναλάβουν το ρόλο του νονού/ά, αγοράζοντας παραδείγματος χάριν τη λαμπάδα του παιδιού τους, λέγοντας συχνά ότι είναι δώρο του νονού, σε μια προσπάθεια αποφυγής συναισθημάτων απογοήτευσης, θυμού και ζήλιας από την πλευρά του παιδιού. Στις περιπτώσεις αυτές δεν μπορούμε να παραβλέψουμε την απογοήτευση των ίδιων των γονέων, μιας και η επιλογή του αποτελεί μια 'επένδυση' ζωής όπως προαναφέραμε.

Νονός/ά. Μια λέξη γεμάτη από τη γλύκα της ανιδιοτελούς και άνευ όρων αγάπης, που οφείλει να τη διακρίνει. Μια σχέση, που όπως και κάθε άλλη χρειάζεται προσπάθεια και φροντίδα για να διατηρηθεί και να εξελιχθεί».

Μακρή Ευθυμία